

Gençlik Muhalefeti, Üniversitelerde Yaşanan Gelişmeleri Değerlendirirken, Söz ve Karar Hakkını Vurguladı...

“PİYASANIN TAHAKKÜMÜNE KARŞI KAMUSAL EĞİTİM”

Uzunca zamandır dünyada ve ülkemizde küresel kapitalizmin gerekleri doğrultusunda bir değişim yaşanıyor. Bu değişimin temel niteliği ise sermayenin bütün alanları sınırsız dolaşım ve doğrudan yerleşme hakkı ile tahakkümü altına almasıdır. AKP, küresel kapitalizme eklenme doğrultusundaki politikaların bugünkü uygulayıcısı olarak üniversiteleri yerinden etmekte, piyasanın bir unsuru olarak yeniden inşa etmektedir.

Üniversitelerin yerinden edilmesine karşı direniş, bir yeniden kamulaştırma/tanımlama mücadelesidir. Piyasanın doğrudan etkinliğine ve bugünkü merkezi-bürokratik-baskıcı YÖK'e ya da yarınki yerel-bürokratik-baskıcı YÖK'e karşı üniversite bileşenlerini söz, yetki ve karar sahibi kılacak, bu hakkı doğrudan kullanma imkanlarını yaratacak bir demokratik mekanizmanın yaratılması yoluyla üniversiteler savunulabilir.

İnsan Sermayesi ve Paralı Eğitim

Eğitimin paralı hale getirilmesinin temel mantığı, bireyin ön plana çıkması ve eğitimin “insan sermayesi” kavramıyla ele alınmasıdır. Eğitim, bu dönemle birlikte bireysel yarar temelinde tanımlanmıştır. Buna göre eğitim toplumsal yarardan çok bireysel yarar getiren bir alandır, eğitimin çıktısı ilerde bireye kazanç olarak dönmektedir. O nedenle de birey ilerde elde edeceği kazancın maliyetini bugünden ödemelidir.

Paralı eğitimin diğer bir boyutunu da özel okullar oluşturmaktadır. Özel okullar bir yandan toplum içinde var olan eşitsizlikleri derinleştirip, “paran kadar” anlayışını hayata geçirirken, diğer yandan da sermayenin ihtiyacı olan yüksek yetenekli iş gücünü yetiştirmektedir.

Girişimci Üniversite

Küreselleşmeyle birlikte kapitalist firmalar arasında rekabet ön plana çıkmaya başlamıştır. Rekabetin önemli aracı da “bilgi” olmuştur. Bilginin metalaştırılmasının, piyasa değerleri ile tanımlanmasının arkasında temel neden bilginin rekabetin önemli unsuru olmasıdır. Bu ihtiyaca üniversiteler üzerinden cevap vermek amacıyla üniversiteler şirketleştirilme-

ye ve girişimci üniversite modeli ile tanımlanmaya başlamıştır. Girişimci üniversite modelinde üniversitenin temel amacı şirketleri rekabette bir adım öne çıkaracak olan araştırma-geliştirme faaliyetlerini yapmak, bu alana uygun yetenekli eleman yetiştirmek olmuştur.

Kamusal Eğitim-Üniversitelerde Söz ve Karar Hakkı

Üniversitelerin yönetim yapısı da bu değişimler çerçevesinde sözde “demokratikleştirilmektedir.” Neo-liberal ideoloji, “demokrasiyi” “yönetişim” kavramı ile birlikte tanımlamaktadır. Kamu alanının tasfiyesi bir yandan özelleştirmeler yoluyla yapılırken diğer yandan da özelleştirilmeyen

kurumların yönetim çerçevesinde şirketleştirilmesiyle gerçekleşmektedir. Ulus devletin ekonomideki merkezi rolünün ve bürokratik merkezi yapısının dağıtılması yerellere yetki devriyle gerçekleşmektedir. Bu yetki devriyle yereller-belediyeler-üniversiteler mali özerklikle sermaye ile doğrudan ilişkiye geçebilecek şekilde organize edilmektedir. Üniversite yönetimleri böylece sermayeye de açılmaktadır. Demokrasiden kastedilen; sivil toplum kuruluşlarının, öğrencilerin üniversite yönetimine katılımı adı altında sermayenin doğrudan üniversite bileşenlerinden biri haline getirilmesidir.

Bugün yaşanan kamusal alanın tasfiyesidir. Üniversitelerin geçirdiği değişim de bu tasfiye çerçevesinde ele alınmalıdır. Yaşanan bu değişime karşı kamusal alanın yeniden tanımlanması ve yeniden ele geçirilmesi hedefi muhalefetin temel noktası olmalıdır. Üniversiteler, devletin ve sermayenin etkisinden uzak, toplumsal bağı kurularak yeniden tanımlanmalı, üniversite bileşenlerinin söz ve karar sahibi olduğu bir model "demokrasi" tartışmalarında öne çıkartılmalıdır.

Ne İçin Mücadele Ediyoruz?

- Sözde özgürlük adına özgürlüğün yok edilmesi, devletin, sermayenin ve dinin baskısı karşısında özgürlük istiyoruz!
- Herkesin dinlendiği/izlendiği "büyük gözetlince" karşı özgürlük istiyoruz!
- Dinsel gericiliğin baskısına, cemaat-tarikat örgütlenmelerinin geliştirilerek toplumu bir ağı gibi sarmasına karşı özgürlük istiyoruz!
- Parasız olmalarının okula-hastaneye gitmesini engelleyen, üniversite kapılarını emekçi halk çocuklarına kapatan piyasacı diktatörlük karşısında özgürlük istiyoruz!
- Güvencesiz ve esnek çalışmaya, örgütlenmenin önündeki engellere karşı özgürlük istiyoruz!
- Üniversiteler üzerindeki baskı aygıtı, 12 Eylül kalıntısı YÖK'e karşı bilimsel ve idari özerklik için özgürlük istiyoruz!
- Polis-idare baskısına, soruşturma terörüne karşı özgürlük istiyoruz!
- Sermayenin egemenliği ile şirketleşen üniversitelerde bilim insanla-

rının baskı altına alınarak sermaye için bilgi üretme zorunluluğu karşısında özgürlük istiyoruz!

- Üniversitelerdeki rektör atamalarına ve cemaat-tarikat örgütlenmelerine, gerici kuşatmaya ve eğitimin bütün olarak dinin etkisi altına sokulmasına, zorunlu din derslerine karşı özgürlük istiyoruz!
- Söz ve karar hakkı için özgürlük istiyoruz!
- Parasız eğitim, kamusal üniversite için özgürlük istiyoruz!

Üniversitelerde özgürlüğün geliştirilmesi ancak özerk-demokratik ve kamusal bir üniversite sistemi ile mümkündür.

Bilim insanlarının, öğrencilerin ve üniversite emekçilerinin söz ve yetki sahibi olarak üniversite yönetimini devraldığı; bilimin önündeki engellerin kaldırıldığı; üniversite kapılarının herkese açıldığı; dershanelerin özel okulların kapatılarak kamu üniversitelerinin geliştirildiği; sermayenin, devletin, dinin baskısından arındırılmış özgür bir üniversite için herkesi birlikte mücadele etmeye çağırıyoruz. ◀

